

§ 334

**Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta Ote-opetuksen paikan
takaamiseksi kaikille kriteerit täyttävälle oppilaille**

HEL 2021-002913 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Johanna Nuortevan talousarvioaloitteeseen Ote-opetuksen paikan takaamiseksi kaikille kriteerit täyttävälle oppilaille:

Ote-toiminta on Helsingin suomenkielisten perusopetuspalveluiden ja lastensuojelun ja perhesosiaalityön palveluiden yhteistyötä, jossa Ote-opettaja ja perhetyön sosiaaliohjaaja toimivat tiiviinä työparina. Ote-opetuksella ja -perhetyöllä tuetaan 7.–9.-luokkalaisia oppilaita, joiden koulunkäyntiä hankaloittavat runsaat poissaolot tai koulunkäynti on kokonaan keskeytynyt, jolloin syrjäytymisen riski on suuri. Ensisijaisena tavoitteena on oppilaan opiskelun käynnistäminen ja opetukseen kiinnittyminen sekä mahdollisimman pian oman koulun opetukseen palaaminen. Lukuvuonna 2020-2021 työskenteli viisi Ote-työparia eri puolilla kaupunkia.

Ote ei ole erityisluokka eikä oppilas siirry Ote-toimintaan pysyvästi vaan Ote on väliaikainen ratkaisu. Ote-toiminta toteutetaan 4-jaksojärjestelmänä, jossa oppilas voi olla maksimissaan neljän jakson verran. Oppilaan opetus voi alkaa kesken lukuvuoden ja vastaavasti päättyä kesken lukuvuoden. Jokaisen jakson päättyessä pidetään jaksopalaveri, jossa arvioidaan jokaisen oppilaan tilanne ja jatkosuunnitelma. Jaksopalaverin jälkeen on oppilasvalintapalaveri, jossa valitaan vapautuville paikoille uudet oppilaat. Oppilasvalintoihin osallistuvat perusopetuspalvelun erityissuunnittelijat ja perhetyön vastaava ohjaaja. Valintoja tehdessä joudutaan miettimään yksittäisen nuoren sekä Ote-toiminnan kokonaistilannetta. Ote-opetukseen ja -perhetyöhön osallistuu noin 40-50 oppilasta vuodessa. Yleensä kaikki kriteerit täyttävät oppilaat on pystytty ottamaan mukaan toimintaan. Lukuvuonna 2020-21 yksi kriteerit täyttävä oppilas jäi ilman Ote-opetuksen paikkaa.

Ote-toimintaan hakeutuminen on koulun henkilöstön, sosiaalityöntekijän, oppilaan ja huoltajien yhteinen päätös. Ote-opetuksen tukena on aina perhetyön sosiaaliohjaaja, joka työskentelee koululla sekä nuoren toimintaympäristössä tavaten sekä nuorta että hänen vanhempiaan. Perhetyö sisältää nuoren arjen ja koulunkäynnin tukemista, perheen toimintakyvyn ja vanhemmuustaitojen sekä hyvinvoinnin vahvistamista.

21.09.2021

Oppilaan ja huoltajan tulee sitoutua Ote-perhetyöhön ja sosiaaliohjaajan antamaan tukeen. Mikäli oppilas tai huoltaja eivät halua ottaa vastaan Ote-perhetyötä, pohditaan muita vaihtoja oppilaan opetuksen järjestämiseksi ja koulunkäynnin tukemiseksi.

Ote-opetus edellyttää päätöstä erityisistä opetusjärjestelyistä määräajaksi. Oppilaan opetuksessa voidaan perusopetuslain 18 pykälän mukaan poiketa opetuksen sisällöstä ja tuntijaosta, mikä tarkoittaa oppilaan opetuksen poikkeavaa järjestämistä muun opetuksen yhteydessä, erityisluokassa tai muussa soveltuvassa paikassa.

Ote-perhetyön edellytyksenä on, että oppilaalla on perhesosiaalityön mukainen tai lastensuojelun asiakkuus ja että Ote-perhetyön arvioidaan hyödyttävän oppilasta. Perhetyötä voidaan myöntää sosiaalihuoltolain perusteella erityistä tukea tarvitsevalle lapselle (shl 18 §) tai lastensuojelulain perusteella lastensuojelun avohuollon asiakkaalle (lsl 36 §).

Koulutuksellisessa tasa-arvohankkeessa vuosina 2019-2021 on poissaoloihin puuttumiseksi kehitetty systemaattista toimintatapaa. Opettajille ja oppilashuollon työntekijöille on mm. laadittu käsikirja tueksi oppilaan poissaoloihin puuttumiseksi. Kehittämistyö jatkuu vuosien 2021-2023 aikana opetus- ja kulttuuriministeriön vetämässä Sitouttavan koulu yhteistyön hankkeessa, jonka tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja perusopetuksessa ja luoda myönteistä toimintakulttuuria kouluissa. Hankkeen tarkoituksena on kehittää sitouttavaa koulu yhteistyötä mahdollistavia hallinnollisia, rakenteellisia ja pedagogisia ratkaisuja sekä löytää uusia koulu yhteistyöhön kiinnittymistä tukevia käytänteitä osana opetusta sekä yhteisöllisen opiskelu huollon toimintaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että toimialalla on jo pitkään tehty hyvää kehittämistyötä poissaoloihin puuttumiseksi, josta yhtenä esimerkkinä monialainen Ote-opetuksen ja -perhetyön työparimalli. Lautakunta pitää tärkeänä, että kaikissa koulu yhteistyöissä kehitetään pedagogisia ennaltaehkäiseviä ja varhaisen puuttumisen toimintatapoja sekä kohdennettuja ja intensiivisiä poissaoloihin puuttumisen käytänteitä yhteistyössä kotien ja monialaisten yhteistyötahojen kanssa osana matalakynnyksen palveluketjujen kehittämistä. Lautakunta ei puolla Ote-opetuksen ja -perhetyön mallin laajentamista, koska nykyinen palvelu on riittävää palvelutarpeeseen nähden.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2022 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin. Lisämäärärahatarvetta ei mainittu.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

21.09.2021

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Johanna Nuortevan taealoite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 22.9.2021 mennessä valtuutettu Johanna Nuortevan ja 15 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta. Aloitteessa esitetään, oteopetuksen järjestämiseen kaikille sitä hakeville ja kriteerit täyttävillä opilaille varataan rahoitus seuraavassa talousarviossa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Johanna Nuortevan taealoite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.09.2021 § 303